

Milí žiaci, milí učitelia!

Máme za sebou ďalší štvrtrok a spolu s jeho ukončením prichádza aj ďalšie číslo časopisu OSA. Jednou z najväčších udalostí tohto obdobia bol vianočný program, ktorý pre rodičov a ich známych pripravili žiaci prvého (i druhého) stupňa pod vedením pani učiteliek a pani vychovávateľiek. Niesol názov **ČAROVNÉ VIANOCE**. A čarovný veru aj bol! Mohli sme na ňom vidieť anjelikov, snehové vločky, dievčence

a mládencov v krojoch, baletky, tanečníkov, spevákov, vlka s kozliatkami, reperov i dievčatko so zápalkami. Na záver si všetci spolu zaspievali Tichú noc.

Čo ďalšieho sa udialo? Napríklad súťaž **Hovorme o jedle** o potravinách a dobrých stravovacích návykoch, v ktorej sa práca žiaka S.Keráka umiestila medzi piatimi najlepších prácami Slovenska. Uskutočnilo sa aj školské kolo v **matematickej pytagoriáde** a my sme veľmi zvedaví, ako si žiaci poradia vo vyššom kole. V okresnom kole v **stolnom tenise** obe naše družstvá, chlapčenské i dievčenské, vybojovali krásne strieborné trofeje. V **dejepisnej olympiáde** bolo zo 14 žiakov 10 úspešných. V súťaži **iBobob**, zameranej na vedomosti z informatiky a logické myslenie, zaznamenali úspech B.Krebsová, T.Slamka, O.J.Marton a A.Možiš. A aj recitačnú súťaž **Šalianský Matko** už máme za sebou a pripravujeme sa na Hviezdoslavov Kubín.

Okrem súťaží sa žiaci zúčastnili aj rôznych zaujímavých podujatí, napr. navštívili vianočné trhy, divadelné predstavenia, boli na viacerých exkurziách, darovali hračky do Hestie, korčuľovali sa a ... zabavili sa na **KARNEVALE!** (red)

Výrobnia papiera v Prietrži

Dňa 24. novembra sa niektorí žiaci našej školy zúčastnili exkurzie v dedinke Prietrž. Cestovali sme autobusom. Potom sme peši prišli k výrobní Petrus. Ujo nám ukázal, že sa ručne vyrobený papier vyrába z bavlny a vody. Najprv sa bavlna s vodou zmixuje a potom sa dá na sito a potrasie. Vo výrobní Petrus sa ani milimeter papiera nevyhadzuje. Papier sa potom lisuje, a keď sa zlisuje, putuje hore na povalu. Na povale sa vysuší. Po vysušení sa môže predávať a môže sa naň písať.

Nakoniec sme išli za tetou, ktorá nám porozprávala, ako sa papier vyrábala kedysi a ako dnes. Exkurzia sa mi páčila a chcem tam ísť aj nabudúce.

(M. Čiljak)

U Mestskej polície v Pezinku

Dňa 23. novembra sme my, žiaci 4. A triedy, boli na návšteve u našich mestských policajtov. Vo vestibule nás privítala pani policajtká Lucka, ktorá nám najskôr urobila prehliadku policajnej stanice.

V telocvični sme sa dozvedeli, ako si policajti udržiavajú kondíciu, aby boli zdatní a silní. Pani Lucka nám prezradila, aké cviky musia každý rok absolvovať, aby prešli testami zdatnosti. V telocvični, kde sa cvičia v sebaobrane, sme si mohli podržať v rukách aj makety pištolí, nožov, mečov a popasovať sa s ťažkými figurínami. Vo vyšetrovacej miestnosti nám páni policajti ukázali fotografie už zatknutých zločincov alebo hľadaných osôb. Dokonca aj nám dobre známeho opilca Nora, ktorý sa potuluje po Pezinku a ktorému sa máme radšej vyhýbať. V miestnosti s monitormi sme sledovali, čo

sa deje v uliciach. Ujo policajt nám vysvetlil, ako používajú nielen kamery, ale aj fotopasce. Videli sme dokonca aj našu školu a hádali sme, kde presne je umiestnená kamera.

V druhej časti exkurzie nás policajtká Lucka poučila o dopravnej výchove – dopravných značkách, prechádzaní cez ulicu, povinnom vybavení bicykla... Veľmi sa nám páčilo, že sme si mohli vyskúšať rôzne pomôcky, ktoré policajti používajú pri svojej práci: detektor kovov, model pištole, obušky, putá... Dokonca sme si obliekli aj uniformy. Napokon sme sa pokúšali zdoláť slalomovú dráhu, pričom sme mali nasadené okuliare, ktoré simulovali 1 promile alkoholu.

Cestou do školy sme mávali do všetkých kamier, ktoré sa nám podarilo nájsť. Bol to super deň!

(Žiaci 4.A)

(Na nasledujúcej strane prinášame pravidlá pre chodcov a pre bicyklistov, ktoré sme si priniesli od mestskej polície.)

DESATORO RÁD

bezpečnej chôdze

- 1 Chodec je povinný používať predovšetkým chodník pre chodcov.
- 2 Po chodníku choď vždy po pravej strane.
- 3 Tam, kde nie je chodník, choď po ľavom okraji vozovky, po krajnici.
- 4 Po ceste choďte vľavo, najviac dvaja vedľa seba. Na neprehľadných miestach a pri hustej premávke vozidiel choďte po jednom za sebou.
- 5 Pokiaľ je v blízkosti priechod pre chodcov, križovatka so svetelnou signalizáciou, nadchod alebo podchod, prechádzaj vždy na týchto miestach.
- 6 Skôr ako vstúpiš na vozovku, rozhladni sa najskôr vľavo, potom vpravo.
- 7 Nevstupuj na priechod pre chodcov alebo na vozovku, ak vidíš, že sa blíži vozidlo.
- 8 Prechádzaj na miestach, kde máš dobrý rozhľad na obe strany.
- 9 Ak vstúpiš na priechod pre chodcov alebo na vozovku, nesmieš sa tam bezdôvodne zastavovať alebo zdržovať.
- 10 Pri zlej viditeľnosti používaj odevy a doplnky z reflexných materiálov, aby ťa vodiči lepšie videli.

bezpečnej jazdy
na bicykli

- 1 Jazdi čo najbližšie pri pravom okraji vozovky a stále pozorne sleduj premávku okolo seba.
- 2 Pri každej zmene smeru jazdy daj včas a zreteľne znamenie upažením. Pred odbočením doľava sa nezabudni obzrieť.
- 3 Nikdy nejazdite dvaja vedľa seba ani dvaja na jednom bicykli.
- 4 Nevoz na bicykli predmety, ktoré by mohli ohroziť teba alebo iných účastníkov cestnej premávky.
- 5 Svoje úmysly dávaj najavo včas a tak, aby ich aj ostatní vodiči a chodci jednoznačne pochopili.
- 6 Na priechode pre chodcov a pri odbočovaní daj prednosť prechádzajúcim chodcom. Nesmieš ich ohroziť.
- 7 Rešpektuj dopravné značky, svetelné signály a pokyny policajtov.
- 8 Pri jazde si chráň hlavu cyklistickou prilbou.
- 9 Chodník slúži pre chodcov - tam, kde je vyznačený, používaj cyklistický chodník.
- 10 Pravidelne ošetruj svoj bicykel a dbaj na to, aby si mal v poriadku všetky súčasti povinného vybavenia.

Šťastnú cestu
vám praje
MESTSKÁ
POLÍCIA
PEZINOK

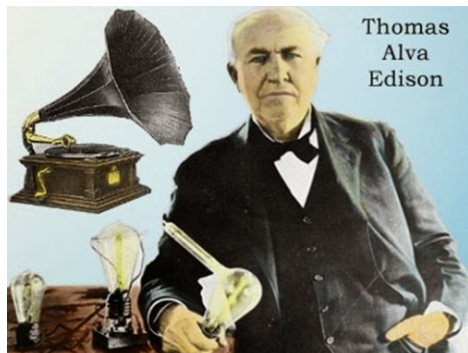

Edison - vynálezca nielen žiarovky

Na hodinách prírodovedy sa štvrtáci v poslednom období učili o elektrickej energii. **Noemi Dragová** si k tejto téme pripravila zaujímavý projekt, ktorý zaujal všetkých jej spolužiakov. Bol o **Thomasovi Alva Edisonovi**, ktorého poznáme hlavne ako vynálezcu žiarovky. No nie každý už vie, aké obrovské množstvo vynálezov a objavov má tento génius za sebou.

Thomas Alva Edison

Narodil sa 11. februára 1847. Podľa historikov bol tento americký vynálezca nielen plný nápadov, ale vynikal aj svojou podnikavosťou, pracovitosťou a cieľavedomosťou. Od malička za zaujímal o prírodné vedy a už vo veku 10 rokov si v pivnici domu, v ktorom s rodičmi býval, vybudoval malé chemické laboratórium. Keďže boli chemikálie drahé, zarábali si na ne predajom zeleniny a roznášaním novín. Vo svojich 12 rokoch čiastočne ohluchol, čo silno ovplyvnilo celý jeho život. Ako 17-ročný začal vydávať vlastné noviny *The Weekly Herald*. Bol dvakrát ženatý a z každého manželstva mal tri deti. Zomrel 18. októbra 1931 a spolu so svojou druhou manželkou je pochovaný v Glenmonte vo West Orange, kde strávil podstatnú časť svojho života.

Niektoré Edisonove vynálezy:

- *stlačací telegraf* pre potreby burzy (1869) a *automatický telegraf* (1875);
- **fonograf** (1877) - vyvíjal sa ďalších 10 rokov, kým začal byť používaný;
- *uhlíkový mikrofón*, ktorým vylepšil Bellov telefón (1878);
- **žiarovka** - Dňa 21. októbra 1879 vydržala prvá pokusná žiarovka svietiť 13,5 hodiny. O rok už vyrábané žiarovky svietili viac ako 1 200 hodín.
- *elektromer* (1880);
- *dynamo* na výrobu elekt. prúdu (1881);
- v praxi predviedol *prvú elektrárňu* a *funkčný elektrický rozvod* (1882);
- 22. decembra 1882 - prvý *elektricky osvetlený vianočný stromček*;
- *Edisonov jav* - základ neskoršej elektrónky (1883);
- *kinofilm* - 35 mm široký filmový pás s perforáciou, používaný aj po viac ako 100 rokoch (1889);
- *kinematograf* (filmovacia kamera) a *kinetoskop* (premietací prístroj) (1891);
- *akumulátor* (1900);
- *elektromobil* (1902);
- *gramofónová platňa* (1914);
- ... a mnohé iné vynálezy.

Celkovo je pod jeho menom vedených viac než 1 692 patentov, ďalšie tisíce zaregistrovali jeho firmy.

Páračky

Mäkučká nadýchaná perina plnená jemným snehobielym perin bola súčasťou vena vari každej dievčiny súcej na vydaj. Napárat' perie do takejto periny však nebolo jednoduché.

Keď skončila práca na poliach a nastali dlhšie jesenné a zimné večery, ženy preniesli perie, ktoré poctivo uchovávali počas celého leta, z komory alebo povaly do izbice, v ktorej sa zišli ženy a dievčence z príbuzenstva alebo susedstva na *páračkách*. Na stôl dali len toľko peria, koľko dokázali za večer napárat', lebo keby zostalo nejaké perie nenapárané do ďalšieho dňa, znamenalo by to, že by sa hospodárke nevydarili malé húsatá. Páperie sa dávalo na kopy pod veľký hrniec, aby sa aj húsatá držali pekne pohromade. Každý, kto vstúpil do miestnosti, dokonca aj každý muž, musel popárat' pár pierok, aby mal šťastie pri chove husí.

Páralo sa každý deň okrem soboty, pretože páranie v sobotu neveštilo nič dobré. Napríklad by sa mohlo rozmnožiť veľa múch v izbe. Pri práci si ženy rozprávali rozprávky, povesti, príhody a dávali si hádanky, aby im práca rýchlejšie ubehla. Ženu, ktorej sa v posledný večer ušlo posledné pierko, nazývali *páranica*. Toto označenie jej zostalo až do ďalšieho pára-

nia. Ako poďakovanie za dokončenú prácu domáca gazdiná pripravila pre všetkých hostinu. Páračky museli byť zväčša dokončené do svätého Martina, lebo po nich nasledovali priadky. Ale tam, kde sa nepriadlo, sa perie páralo počas celej zimy.

Priadky

Po sviatku svätého Martina, keď sa na väčšine území Slovenska skončili páračky, nasledovali *priadky*. Trvali počas celého adventu až do prvej pôstnej nedele. Každý večer si dievčatá a ženy priniesli do niektorej domácnosti svoj vlastný kolo-vrátok a košík s ľanom. Na záver sa slávia tzv. „*dlhá noc*“, pri ktorej si všetky pradleny spočítali upradenú priadzu a tá, ktorá napriadla najviac, bola zvolená za *kráľovnú dlhej noci*. Každá kráľovná si musela zvoliť svojho kráľa, ktorý jej musel urobiť vrkoč, podobajúci sa homolí cukru. Pozostával z niekoľkých vrstiev upečených vencov, ktoré boli naukladané na sebe od najväčšieho po najmenší. Taký vrkoč mával aj šesť poschodí a na vrchu býval ozdobený rozmarínom.

Z peňazí, ktoré pradleny utrhli za priadzu, ktorú upriadli navyše, si vystrojili hostinu, na ktorú si mohla každá pozvať svojho vyvoleného. Nikto iný sa hostiny zúčastniť nemohol.

Vianoce v krajinách Európskej únie

S decembrom si u nás väčšina z nás spojí Vianoce a rozdávanie sladkostí Mikulášom a darčekom Ježiškom. Ako je to však s Vianocami v iných krajinách EÚ?

V **Belgicku** nosí deťom darčeky *Svätý Mikuláš* alebo *Santa Klaus*. Popoludní sa rodiny tradične chodia korčuľovať na zamrznuté kanály.

V **Bulharsku** vianočné darčeky rozdáva *Dedo Koledav* z noci zo Štedrého večera na Prvý sviatok vianočný, no darčeky sa rozdeľujú aj na Troch kráľov.

Na **Cypre** chodia od 24. decembra do Troch kráľov akýsi zlí duchovia zvaní „*kalikantzari*“. Darčeky rozdáva deťom na Nový rok *Ai-Vasilis*, ktorý podľa tradície požehná koláč (*Vasilopitu*) s mincou uprostred a vypije pohár vína, ktorý mu pod stromček položila gazdiná.

Deti v **Česku** si rozbaľujú darčeky rovnako ako slovenské deti hneď po štedrovečerejškej večeri a nosí im ich *Ježíšek*.

V **Dánsku** sa Vianoce nazývajú „*Oslavou sviečok*“, lebo majú sviečky doslova všade. V počte zažnutých sviečok na obyvateľa sú Dáni na prvom mieste na svete. Darčeky nosí záhadný „*vianočný posol*“, ktorý zaklope na dvere a každému dá špeciálny darček, ktorý je veľmi dobre skrytý a každý sa zapotí, kým si ho nájde. Dáni totiž robia s darčkami veľké tajnosti, lebo veria, že čím je prekvapenie väčšie, tým šťastnejšia budúcnosť ich čaká.

K najzaujímavejším tradíciám v **Estónsku** patrí vytváranie vianočnej koruny, ktorá pripomína kostolné lustre. Už 350 rokov sa v čase Vianoc vyhlasuje tzv. *Vianočný mier*.

Vo **Fínsku** chodí s darčkami veľký *Ukko*, ktorý pochádza z Laponska, kde žije na úpäti hory *Korvatunturi* so svojou ženou a škriatkami. Vianočné stromčeky siahajú až po strop a sú celé biele, aby sa podobali na zasnežené stromy vonku.

Vo **Francúzsku** je dobrým vianočným duchom *Père Noel* (*Otec Vianoc*). Chodí vždy v bielom a darčeky dáva deťom do topánok a čižiem alebo ich necháva za kachľami či pri kozube. Chodí tam však aj *Père Fouettard*, ktorý neposlušným deťom uštedrí aj pár rán na zadok trstenicou. Veľmi milou tradíciou sú tzv. „*živé jasličky*“, v ktorých si mladí i starí zahrajú vianočné hry.

Dnes už síce aj **Gréci** majú vianočné stromčeky, ale ešte pred pár desaťročiami ich nepoznali a namiesto toho rozsvецovali námorníci na kotviacich lodiach dekorácie. Darčeky deťom rozdáva *Svätý Vasilos* až 1. januára.

Holanským deťom necháva darčeky dobrácky *dedo Sinter Klaas*. Deti veria, že pripláva do **Holanska** pár dní pred 5. decembrom zo Španielska. Prichádza na bielom koni a sprevádza ho celá družina. Darčeky rozdáva 4. decembra so svojim pomocníkom *Čiernym Petrom*. Preto sú darčeky síce zabalené vo farebnom papieri, ale čierne od sadzí. Neposlušné deti si odnášajú so sebou do Španielska, kde musia celý rok slúžiť *Sinter Klaasovi*.

V **Írsku** sa do okien v čase Vianoc umiestňujú sviečky v rozmanitých zelených dekoráciách. Sviatia po celý Štedrý večer, aby svietili na cestu Svätej rodine a zároveň poskytujú kúsok tepla i chudobným okoloidúcim.

Najznámejšou vianočnou tradíciou na **Litve** a v **Lotyšsku** je sprievod s maskami. Medzi najpopulárnejšie patria masky medveďa, koňa, vola, vysokej ženy a malého muža. Sprievod putuje od domu k domu a prináša požehnanie, hojnosť a ochranu pred zlými duchmi a nešťastiami.

V **Luxembursku** už koncom novembra môžeme na uliciach stretnúť *Kleeschena* (Mikuláša) a *Housekera* (Čierneho Petra), ktorí deťom dávajú drobné darčeky. Veľké dary im rovnako ako u nás potom nosí *Ježiško*.

Kým je na Vianoce u nás sneh, na **Malte** je príjemne teplo. V uliciach však nechýbajú betlehemy a koledy. Najkrajším zážitkom je vianočná omša s koledami, ktorá sa koná vo sviečkami osvetlenej katedrále *St. John's Co-Cathedral* vo Valette.

Aj v **Maďarsku** nosí darčeky Ježiško, ale na rozdiel od nás si ich rozbaľujú už pred štedrou večerou. Vianoce sú u nich najväčším sviatkom, lebo si pripomínajú svätého Štefana, patróna a zakladateľa Maďarska.

V **Nemecku** okrem Ježiška (*Kristkind*) rozdáva darčeky aj vianočný duch *Weinachtsmann*, ktorý má ryšavé fúzy a bradu, nosí plášť s kapucňou a cestuje na osedlanom divokom vetri. Okrem neposlušných detí, ktoré odnáša vo vreci, trestá metlou aj neverné manželky.

V **Poľsku** začína štedrovečerná večera objavením sa prvej hviezdy na oblohe (*Gwiazdki*). Niektorí veria, že im prináša aj darčeky, ale väčšina verí v Ježiška.

V **Portugalsku** si deti hľadajú darčeky od Ježiška až neskoro večer, lebo Štedrý deň je pracovný deň, a to za komínom alebo v kozube.

Rakúšania sú presvedčení, že podobu populárneho sv. Mikuláša vytvoril v 19. storočí ich obľúbený maliar *Moritz von Schwind*, ktorý ako prvý namaľoval sv. Mikuláša s dlhou bielou bradou a fúzmi a v plášti s kapucňou lemovanou kožušinou. Darčeky pod vianočným stromčekom otvára hlava rodiny, otec, a ten aj určuje, ktorý komu patrí.

V **Rumunsku** si deti nájdu darčeky pod stromčekom v prútenom koši alebo vedľa betlehemov, niekde v topánkach či dokonca pod posteľou.

Slovinci slávia troje Vianoce: klasické v rovnakom čase ako my, druhé na Nový rok a tretie na Troch kráľov, keď zapalujú *kadiso*, aby dym priniesol magickú silu do domu a vyhnal z neho zlých duchov.

V **Španielsku** roznášajú darčeky na Štedrý deň Traja králi. Deti im na uliciach prichádzajú v ústrety s rozvietenými lampiónmi. Deti dostávajú sladkosti z nugátu, marcipánu či sušienky. Tie „nazoajstné“ darčeky potom dostávajú na Troch kráľov.

Hračky pre kamarátov z Hestie

Je streda 14.12. ráno. Vonku nám sneží a my s našimi žiačkami čakáme na biele auto, ktoré nás má zaviesť do Domova sociálnych služieb v Pezinku. Pre niektorých z nás to bude naša prvá návšteva Hestie. Tak sa domov sociálnych služieb volá. Hestia je grécka bohyňa a ochrankyňa domáceho kozubú, ako sa dozvedáme od pána terapeuta, ktorý nás tam vezie. Vzadu v aute sa s nami, okrem dobrej nálady, vezie aj niekoľko vriec hračiek a kníh, ktoré naši žiaci a pedagógovia v priebehu novembra a decembra nazbierali. Veríme, že ich potešia a že program, ktorý sme si pre nich pripravili, im aspoň trochu spríjemní predvianočné čakanie na sviatky.

Po príchode nás vítajú ďalší terapeuti a niektorí klienti zariadenia. Sú veľmi milí a tréma z nás hneď opadá, aj keď Ninka z 2.D a Laura so Sofi z 1.C ju ešte stále majú. Trochu ich rozveselíme a povzbudíme a ide sa na to. Dievčatá z druhého stupňa si pre prítomných pripravili úvodné slovo, tri pesničky, z toho jednu v angličtine, krátke divadielko a jedno tanečné číslo. Dievčatá z prvého stupňa zarecitovali dve básničky a nakoniec sme pridali aj zopár vianočných vinšov v angličtine. Každý z nás má v ruke nejakú malú hračku, ktorú dáva niektorému z klientov. Najviac sa teší dievča, ktoré dostalo červeného čerta.

Po programe sa všetci spolu rozprávame. Sú veľmi milí. Ďakujú nám, že sme prišli, chvália naše šikovné dievčatá a tešia sa, že nás v budúcnosti zase uvidia. Na odchode si ešte prezeráme ich farebnú jedáleň. Steny sú sice biele, ale visí na nich plno krásnych obrazov, ktoré v Hestii namaľovali. Sme radi, že sme spoznali nových ľudí. Veď predsa všetko je o ľuďoch a o vzťahoch, či nie?

Alžbetka Zvedavá

Pri príležitosti oficiálneho otvorenia našej školskej knižnice, ktoré sa uskutočnilo ešte v októbri za spoluúčasti žiakov 5. oddelenia ŠKD a vedenia školy, bola vyhlásená súťaž o vymyslenie mena **maskotky knižnice**. V nasledujúcom období žiaci prinášali obrázky s usmiatej copatou malou čitateľkou a na každom stálo meno – na niektorých dokonca viacero mien. Najpútavejšie nápady sa dostali pred porotu vybraných žiakov a učiteľov, ktorí udeľovali svoje hlasy návrhom, ktoré ich najviac zaujali. Po konečnom spočítaní vyhralo meno **Alžbetka Zvedavá**, ktorého autorom bol David Veng. A tak sa naša malá čitateľka, ktorá vysiada na komíne z knižiek pri dverách školskej knižnice na 2. poschodí, odvtedy volá **Alžbetka Zvedavá** a je naozaj veľmi zvedavá nielen na knižky, ale aj na všetkých žiakov, ktorí si ich chodievajú do knižnice požičiavať.

VI. Dolný kostol (Kostol Najsvätejšieho Spasiteľa alebo Premenenia pána)

História rímsko-katolíckeho dolného kostola, ktorý stojí na námestí, je veľmi zaujímavá. Hoci aj na prvý pohľad vyzerá ako katolícky, nepostavili ho katolíci, ale evanjelici, a to v 17. storočí. Jedinou typickou evanjelickou zvláštnosťou na ňom sú *empory*, teda balkóny, ktoré boli určené pre mužov. Možno vás bude zaujímať, ako k tejto anomálii prišlo.

Kostol a evanjelici

V čase jeho vzniku nesmeli evanjelici stavať kostoly, ktoré by sa podobali katolíckym. Ich kostoly nesmeli mať vežu, nesmeli stáť na námestí a ani mať vchod do ulice. Pezinskí evanjelici však tieto prísne nariadenia nerešpektovali. Kostol nielenže stojí na námestí a vchody má z námestia aj z hlavnej ulice, má výrazne vystupujúce presbytérium (ďalšia vec daná len pre katolícke kostoly), ale mestská rada dokonca dala pristaviť vežu, ktorá síce formálne plnila úlohu mestskej strážnej veže, no v skutočnosti bola organickou súčasťou kostola. Nečudo, že bol tento kostol evanjelikom odobraný.

Koncom 17. a začiatkom 18. storočia ho spravovali kapucíni a neskôr jezuiti. Evanjelicom sa nevrátil a dodnes slúži ako druhý katolícky kostol. Je pamiatkou prechodu z neskororenesančného čítania až do monumentálneho baroka.

Vybavenie kostola

V kostole sa nachádza *oltár*, *kazateľnica*, *krstiteľnica* a *organ*. Všetko malo pôvodne čierny náter a pozlátené detaily, tak ako to môžeme ešte stále vidieť na organe. Steny boli čisto biele, dnes sú však vyzdo-

bené nádhernými maľbami, ktoré namaľovali v 20. storočí pezinskí majstri Bártovci. Na oltári je zobrazenie *Premenenia pána*, podľa ktorého kostol nesie svoje pomenovanie, a obraz *Najsvätejšej Trojice*. V kostole nájdete tiež niekoľko zobrazení štyroch evanjelistov: *apoštola Mareka*, *apoštola Matúša*, *apoštola Lukáša* a *apoštola Jána*. Tí sú však často zobrazovaní ako symboly:

- **apoštol Marek** sa často zobrazuje ako **anjel**, ktorý je symbolom svätosti;
- **apoštol Matúš** ako **lev**, ktorý je symbolom Jána Krstiteľa - muža púšte;
- **apoštol Lukáš** ako **byvol**, teda symbol obete;
- **apoštol Ján** ako **orol**, pretože Ján sa ako Bohu najmilší vzniesol najvyššie.

Na ľavej empore, teda balkóne, nájdete zobrazenie sv. *Cyryla a Metoda*, dvoch vierovyznancov, ktorých si pripomíname každoročne 5. júla.

Ani tento kostol nás nesklame svojou zaujímavosťou. Je to najmä **organ**. Bol postavený v 17. storočí a pri jeho stavbe nebol použitý ani jeden klinec, ba dokonca ani žiadne lepidlo. Je zhotovený tzv. *rybnovým spôsobom*.

Okrem hlavného oltára sú v kostole ešte tri oltáre:

- **Oltár Panny Márie - pomocnice**;
- **Oltár Svätého srdca**;
- **Oltár svätého Jozefa**.

Myšiačik a klobúčik

Cyntia Koczúrová

Kde bolo, tam bolo, kde sa voda sypala a piesok sa lial, bola raz jedna čistinka, na tej čistinke domček a v tom domčeku býval myšiačik so svojimi rodičmi.

Raz sa myšiačik hral vonku s loptičkou. Vyhadzoval si ju a kopal do nej a zrazu prišiel silný vietor a odfúkol mu z hlavy klobúčik. Myšiačik sa za ním rozbehol, ale nestihol ho chytiť. Pribehol až na kraj lúky, kde uvidel motýliky.

„Motýliky, motýliky, nevideli ste môj klobúčik?“ spýtal sa ich.

Motýliky mu odpovedali: „Nie, nevideli, ale choď ku starému buku, kde býva veвериčka. Možno ona bude vedieť, kde je tvoj klobúčik.“

Myšiačik sa poďakoval za radu a rozbehol sa za veveričkou. Keď prišiel k starému buku, zakopal veveričke na dvere. Len čo mu otvorila, spýtal sa jej na svoj klobúčik:

„Veverička, veverička, nevidela si môj klobúčik?“

Ale ani ona nevedela, kde mu uletel. Poslala ho však za žabkami, ktoré bývali pri močiari na okraji lesa.

Keď myšiačik uvidel skákať žabky, aj ich sa spýtal: „Žabky, žabky, nevideli ste môj klobúčik?“

„Nie, nevideli,“ odpovedali mu žabky. „Ale mohol by si sa ísť spýtať rybičiek, ony možno budú vedieť, kde je tvoj klobúčik.“

Tak sa myšiačik vybral k potôčiku. Najprv sa poobzeral okolo seba, či neuvidí nejakú rybičku, a keď jednu zbadal, zavola na ňu:

„Rybka, rybička, nevidela si môj klobúčik?“

Rybka zastavila a povedala: „Videla som ho, pláva tamto v potoku,“ ukázala mu plutvou.

Myšiačik sa poďakoval a radostne sa rozbehol smerom, ktorý mu ukázala rybka. Utekal tak rýchlo, že si nevšimol kameň, potkol sa oň, spadol a rozbil si kolienko.

Najprv plakal a plakal. Ale potom si utrel slzy a povedal si: „To nevedí, ved’ sa mi kolienko zahojí, hlavne, že som našiel svoj klobúčik.“

Postavil sa, vytiahol klobúčik z potoka, vyžmýkal ho, dal si ho na hlavu a išiel domov. Doma mu mamička kolienko obviazala, potom si pozrel večerníček na dobrú noc, umyl si zúbky a išiel spinkať.

Na posteli zazvonil zvonec a rozprávky je koniec.

Krajina ruží

Lacko Chovanec

Kde bolo, tam bolo, bola jedna krajina. Volala sa Krajina ruží. Volala sa tak preto, lebo v nej kvitli samé ruže. Medzi ružami stál ružový dom. Vedľa domu bola jaskyňa. V tej jaskyni rástli ruže. Jaskyňa bola zázračná. Kto do nej vošiel, objavili sa pred ním dukáty. Kto sa dukátov dotkol, v tej chvíli mu vyrástla v ruke ruža. Všetci si pekne našli.

Raz, keď začalo pršať, ruže sa začali meniť na soľ. Na mieste ružovej krajiny zrazu stála soľná krajina.

Jedného dňa prechádzal krajinou rytier. Keď vošiel do jaskyne, videl samé soľné ruže. Vyšiel z jaskyne, ruže ožili. Vošiel do jaskyne, znova boli soľné. Aj chrobáčky sa sťažovali, že sú v jaskyni len soľné ruže. Priletela k rytierovi lienka. Prezradila mu zaklínadlo, ako ruže oslobodiť. Rytier vošiel do jaskyne. Všetky ruže boli zo soli. Povedal zaklínadlo, ktoré mu lienka pošepkala. Zrazu všetky ruže ožili. Bolože to radosť, keď všetky ruže ožili! Celou krajinou sa niesla ich vôňa a krása farebných lupienkov.

Zimné pranostiky

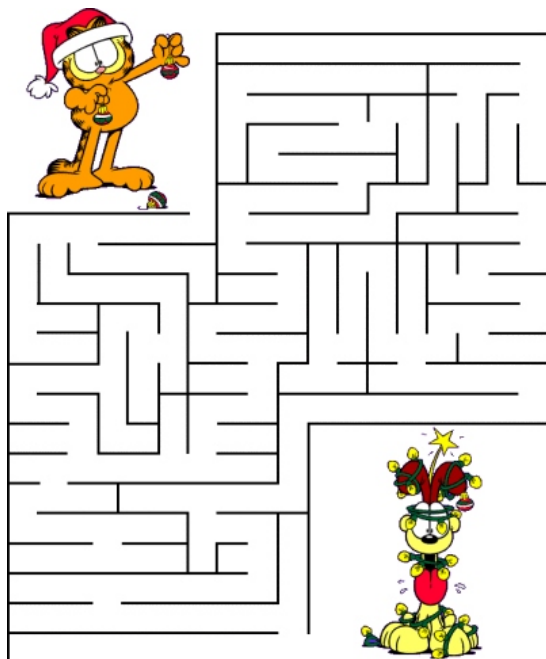
- Keď v decembri mrzne, sneží, úrodný rok za tým beží.
- Aké sú cencúle v decembri, také dlhé budú rúrky z kukurice.
- Svätá Barbora ťahá sane do dvora.
- Po svätej Baruši daj pozor na uši.
- Na svätého Mikuláša už je všetka zima naša.
- Od Lucie do Vianoc, každá noc má svoju moc.
- Keď svätý Štefan blato vyfúkal, bude pekná jar.

- Biely január, zelený máj, plné pajty a staje, dobre je na gazdovskom dvore.
- Čo január zazelená, to máj spáli.
- Čo január zmeškal, február doháňa.
- Január studený, marec teplý.
- Jesli vlci a líšky v januári vyjú, to znamená tuhú zimu.
- Keď január nie je pod snehom, beda poliam, lúkam a vrchom.
- Na počiatku roku keď sú mokrie časy, od hnevu si vinár bude šklbať vlasy.

- Keď vo februári mráz ostro drží, to dlho nepodrží.
- Ak sa mačka vo februári vyhrieva na slnci, tak v marci sa bude vyhrievať pri peci.
- Tuhé severné vetry koncom februára oznamujú úrodný rok.
- Ak svieta slnko na Hromnice, hojnosť žita a pšenice.
- Na svätého Blažeja má ísť furman zo dvora.
- Svätá Veronika ľady seká u rybníka.
- Na svätého Valentina zamrzne i kolo mlyna.

Jožko príde neskoro do školy a pani učiteľka sa ho pýta:

- Jožko kde si bol?
- Čakal som na prechode, - odpovedá Jožko.
- A prečo? - čuduje sa pani učiteľka.
- Mama mi povedala, že cez cestu môžem prejsť, až keď prejde auto, - vysvetľuje Jožko.
- A to je dôvod, aby si prišiel neskoro? - nechápe stále pani učiteľka.
- Viete, keď to auto prešlo až teraz.

Mama vraví: - Jožko, zapáľ vianočný stromček!

O pár minút príde Jožko za mamou a pýta sa: - A sviečky mám tiež zapáliť?

- Mamička, - vraví Janko, ktorý práve prišiel zo školy, - je pravda, že Mária Terézia zaviedla povinnú školskú dochádzku?

- No áno.

- To je dobré, že už umrela. Ktovie, čo všetko by ešte vymyslela?!

- Miško, počula som že si fajčil, - hreší mama syna.

- Ale, mami, ved' fajčenie nepočut'.

Pribehne malý Dežko domov a pýta sa otca: - Oci, čo je to mozog?

- Ale daj pokoj, ja také veci v hlave nemám.

- Miško, čo robíiíš?

- Papám sekundové lepidielko.

- Čooooo???

- Mm mmmm mmmm.

Redakčná rada: p. uč. T. Sabová (editorka a grafička); S. a V. Čechové, E. Moravčíková, N. Dragová, S. Turčániová, L. Földeš, V. Pilková, S. Michalcová.

Externí prispievatelia a spolupracovníci: M. Čiljak, C. Koczúrová, L. Chovanec, žiaci 4.A, Mestská polícia v Pezinku (dodala propagačný materiál k dopravnej výchove); p. uč. Milková a Svobodová (článok o Hestii), p. vych. Šimonovičová. Všetkým prispievateľom a spolupracovníkom veľmi pekne ďakujeme a už teraz sa tešíme na nové príspevky, ktoré môžete vhadzovať aj do bielej schránky medzi nástenkami na chodbe do jedálne.